

BM. Országos Rendőrkapitányság V. vezetőjének Helyettese.

Szám: 20-225/5-1955.

"T I T K O S"

98...péld.

BM. ORSZÁGOS RENDŐRKAPITÁNYSÁG VEZETŐ HELYETTESÉNEK

...5...sz. UTASÍTÁSA.

Budapest, 1955. február hó 25.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
1995. évi LXV. tv. 28. §-
figyelemmel

Tárgy: Közlekedési balesetknél követendő egységes helyszínelési és nyomozási eljárás.

I.

Az 1954. évi V. törvénnyel egységes szervezetbe foglalt Büntető Perrendtartásnak és az Országos Rendőrkapitányság Vezetője által kiadott 20-1307/1954. számú utasításnak a közlekedési balesetek helyszínelésénél és nyomozásánál való egységes alkalmazása érdekében, a Katonai Póügyészséggel egyetértésben, az alábbiakat rendelem el:

- 1./ A Néphadsereg, Határőrség, Belső Karhatalom és a hivatásos légoltalmi szervek tagjai /továbbiakban katonai személyek/ által okozott közúti közlekedési balesetknél a baleseti helyszínelési eljárást az ország egész területén /Budapestet is beleértve/ a rendőrség közlekedést és gépjárműveket ellenőrző csoportja baleseti járőrének, Budapesten pedig a baleseti helyszínelő csoportnak kell végeznie. Ugyanez az eljárás az esetben is, ha a balesetet nem a honvédség tagja okozta, de részese a balesetnek. Mindezekben az esetekben részletes baleseti helyszínelési szemle jegyzőkönyvet /baleseti helyszínelési rajzzal/ kell készíteni, amiben a szokásos adatokon kívül a tanúk nevét és az intézkedő járőr véleményét is be kell venni. A helyszínelési szemle-jegyzőkönyvet, rövid jelentés kíséretében, haladéktalanul meg kell küldeni az illetékes katonai ügyészségnek. - A rendőri baleseti járőrnek a helyszínelési szemle-jegyzőkönyv felvételén kívül, sem a helyszínelésen, sem másutt egyéb nyomozási cselekményt nem kell végeznie!
- 2./ A katonai személyek által okozott közúti közlekedési balesetkről a helybeli katonai hatóságot távbeszélőn azonnal értesíteni kell. Ha a katonai hatóság képviselője a helyszínelésen megjelenik, annak indítványait is figyelembe kell venni, illetve lehetővé kell tenni, hogy az is végrehajtsa megállapításokat.
- 3./ Halálos, vagy rendkívül súlyos balesetet okozó, ezért felelős katonai személyt a rendőrségi baleseti járőr a helyszínelés őrizetbe is veheti - amennyiben az erre illetékes katonai hatóság részéről a helyszínelés során sincs jelen - azonban az őrizetbe vett katonai személyt 24 órán belül át kell adni az illetékes katonai ügyészségnek, vagy a helyi katonai hatóságnak.
- 4./ Amennyiben a balesettel kapcsolatosan polgári személyt is felelősség terheli, a rendőrségnek a baleseti ügyben az előírt nyomozási eljárást kell lefolytatnia a polgári személlyel szemben. Az ilyen ügyben a katonai személy a szükséges adatokra nézve megkérdezhető, de terheltté nem nyilvánítható. Ezen ügyekben - amelyekben a polgári és katonai személyt is felelősség terheli - az összes keletkezett iratokat a katonai személlyel szemben illetékes katonai ügyészségnek kell megküldeni, hogy állást foglalhasson az együttes eljárás, vagy az elkülönítés kérdésében. Az ilyen ügyekben is az iratokat csak az illetékes katonai ügyészségnek kell megküldeni.

./.

- 5./ A rendőrség, az államvédelmi szerv, az állami tűzoltóság és a bűntényvégrehajtó szerv állományába tartozó személyek által okozott baleseteknél a helyszínelést, a helyszínrajz és a helyszíni-szemle jegyzőkönyv elkészítését a rendőrség baleseti járőr, illetve Budapesten a balesetvizsgáló alosztály végzi. A baleset után nyomban elkészítendő részletes helyszíni-szemle jegyzőkönyvét, a további eljárás végett, meg kell küldeni a balesetet okozó személy szolgálati helye szerint illetékes megyei főosztály fegyelmi előadójának /Budapesten a fegyelmi alosztálynak/, - illetve a BM. Fegyelmi osztályának, amennyiben a BM. központi állományába tartozó személyről van szó. Ha őrizetbevétel szükséges, úgy az őrizetbevételt az elkövetés helye szerint illetékes fegyelmi előadónak, illetve fegyelmi alosztálynak kell elrendelnie, - 24 órát meghaladó idő esetén az illetékes katonai ügyészség hozzájárulása alapján. Eppen ezért az őrizetbe veendő személyt haladéktalanul át kell adni a fegyelmi előadónak. Azokban az esetekben, amikor olyan személy őrizetbevételeéről van szó, akinél a beosztási helye másutt van, mint a baleseti járőr székhelye, - azonnal értesíteni kell a beosztási hely szerint illetékes fegyelmi előadót, alosztályt, osztályt. - A BM. szervek részéről a baleset helyszínén hivatalosan megjelenő kiküldöttek a helyszíni kivizsgálásban közreműködhetnek.
- 6./ A pénzügyőrség, a vámőrség tagjai által okozott baleseteknél a helyszínelést és a nyomozást, azaz a teljes eljárást, a rendőrségi baleseti járőr, illetve Budapesten a balesetvizsgáló alosztály végzi. A szükségessé váló őrizetbevételhez - 24 órát meghaladó időre - az illetékes katonai ügyészség hozzájárulása szükséges. Ezen személyek baleseteinél, a nyomozás befejezése után, a keletkezett iratokat az illetékes katonai ügyészségnek kell megküldeni. Ezen pontban említett szervek részéről a baleset helyszínén hivatalosan megjelenő kiküldöttek a helyszíni kivizsgálásban közreműködhetnek.
- 7./ A honvédségi polgári alkalmazott gépkocsivezetők ügyében ugyanúgy kell eljárni, mint a polgári személyek által okozott balesetek ügyében, - azonban a keletkezett iratok egy példányát az illetékes katonai ügyészségnek is meg kell küldeni - a balesettel kapcsolatosan esetleg felelős katonai személy ellen is lefolytatandó eljárás végett.

II.

A polgári személyek által okozott közlekedési balesetek nyomozásának gyakorlata az országban eltérő. Az egységes gyakorlat kialakítása érdekében a Legfőbb Ügyészség Közlekedési Ügyészségi Osztályával egyetértésben a következőket rendeltem el:

- 1./ A baleseti járőr székhelyén kívül bekövetkezett baleseteknél a helyszínrre kivonuló járőr a teljes nyomozást lehetőség szerint a helyszínen folytassa le.

A helyszínrre érkezése után a járőr röviden tájékozdjék a történetekről, tartsa meg a Bp.86.§.2.bék. alapján a helyszíni szemlét. Ha a tájékozdás és a helyszíni szemle alapján büncselekmény alapos gyanuja forog fenn, a nyomozást határozattal azonnal rendelje el. Amennyiben a nyomozás elrendelésével egyidejűleg az elkövető személye megállapítható és a helyszínen kihallgatható, a nyomozást elrendelő határozatban terhelte nyilvánításáról gondoskodni kell.

A nyomozást elrendelő határozat elkészítése után, a helyszínen a szükséges nyomozási cselekményeket a legnagyobb körültekintéssel alaposan le kell folytatni és a terhelte nyilvánítás után a terhelte a helyszínen jegyzőkönyvileg is ki kell hallgatni. A nyomozásnak a helyszínen való lefolytatása esetén el kell készíteni a helyszínrajz /nézeteket feltüntetve/ vázlatát is.

Amennyiben a nyomozás a helyszínen befejezhető, gondoskodni kell a nyomozás befejezéséről szóló határozat elkészítéséről és annak, valamint a nyomozás iratainak a helyszínen a terhelt előtt való ismertetéséről. Ha a terhelt ilyen esetben a nyomozás kiegészítésére tesz indítványt, azt a járőrnek a legnagyobb gondossággal kell megvizsgálnia és ha az indítványban foglaltakat alaposnak tartja, köteles a kért nyomozási cselekményeket nyomban elvégezni. A nyomozás befejezettnek csak akkor tekinthető és a nyomozás befejezéséről szóló határozat a helyszínen csak akkor készíthető el, ha a helyszíni szemle-jegyzőkönyv és a helyszínrajz vázlata is elkészült. A helyszínrajz vázlatot, - a nyomozás anyagának a helyszínen való ismertetése során - alá kell iratni a terhelttel és azt a később elkészítendő végleges helyszínrajzzal együtt az iratokhoz kell fűzni.

- 2./ A baleseti járőr a színhelyre történt bevonulása után, az elkészített nyomozási anyagot és a helyszínen készített határozatokat a közrendvédelmi és közlekedésrendészeti osztály vezetőjének jóváhagyás és tudomásulvétel végett köteles bemutatni, aki a nyomozati anyagot és a helyszínen készített határozatokat megalapozottság, érdemi helyesség és törvényesség szempontjából felülvizsgálni köteles.
- 3./ Ha a helyszínen a terhelt őrizetbevétele válik szükségessé, a nyomozás elrendelése után a járőr a helyszínen készítse el az őrizetbevitelről szóló határozatot és annak megtörténte után intézkedjék az őrizetbevitel foganatosításáról. Ez esetben is a helyszínen jelenlévő tanúk a helyszínen azonnal kihallgathatók.
- 4./ Műszaki hibából eredő balesetnél, vagy műszaki hibára való hivatkozás esetén lehetőleg még a helyszínen szakértőt kell az eljárásba bekapcsolni.

Máté Mátyás
r.alezr. s.k.

ORK. Vezető Helyettes

Nyt.sz: 185/34

Készítette: B.I/Cs-né.

Készült: 140 pld-ban

Kapják: osztó szerint.

A kiadmány hiteléül:

Hornok János r.hdgy.
Hornok János r.hdgy.
BM.ORK.Tük.vezetője.

